

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000822

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-02-2024

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чайковський Олег Ігорович

2. Oleg Chaikovskiy

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: право

Дата захисту: 24-02-2024

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 43.081.2023 / ID 4011

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.11, 10.15.15, 10.15.23, 10.15.03

Тема дисертації:

1. Конституційно-правовий механізм захисту права на житло в Україні.
2. Constitutional and legal mechanism for protection of the right to housing.

Реферат:

1. Дисертація є першим в Україні комплексним дослідженням, у якому розглядається конституційно-правовий механізм захисту права на житло як органічне поєднання нормативних, організаційних та функціональних засобів правозахисної діяльності у галузі одного з найголовніших, природних та невід'ємних прав людини, напряму пов'язаних з її гідним існуванням та життям. Право на житло у науці конституційного права прийнято вважати правом другого покоління, яке має позитивний характер та залежить від економічних спроможностей держави щодо його забезпечення, реалізації та захисту. Проте сучасний розвиток уявлень про людську гідність, а також відповідні трансформації у системі міжнародних стандартів прав людини дають змогу стверджувати про зміну парадигми правової природи права на житло,

визнання його не лише одним з найголовніших прав людини, але й таким, від якого прямо залежить низка інших не менш важливих прав, як то: право на життя та здоров'я, на повагу до приватного та сімейного життя, на безпечні психофізіологічні умови існування, на доступ до інфраструктурних та культурних об'єктів і т.д. Зазначені аспекти обумовлюють необхідність пошуку нових дієвих механізмів захисту відповідного права, що підтверджує особливе значення здійсненого дисертаційного дослідження. Структура роботи складається з трьох розділів та обумовлена необхідністю здійснення наукового аналізу загальної характеристики конституційного права на житло, його правової регламентації та нормативних гарантій забезпечення та захисту у сучасному конституційному праві України, також визначення поняття та складових елементів національного та міжнародного механізмів захисту права на житло. У першому розділі роботи проводиться системний аналіз права на житло, досліджено зміст категорії «житло» в аспекті національного та міжнародного права, а також визначається загальна характеристика та складові елементи конституційно-правового механізму захисту права людини на житло. У другому розділі роботи розглядаються особливості національного механізму захисту права на житло, виявлені основні риси позасудових форм захисту, а також проаналізовано тенденції практики захисту права на житло загальними судами та Конституційним Судом України. Щодо міжнародної системи захисту права на житло, яку проаналізовано у третьому розділі роботи, слід зазначити, що сучасний стан міжнародноправового регулювання права на житло представлений положеннями низки універсальних та регіональних міжнародних актів. У роботі зроблено висновок щодо необхідності приведення національного законодавства у відповідність до зазначених міжнародних положень, зокрема запровадження критеріїв «достатнього житла», які є значно ширшими за нинішній підхід щодо «мінімального» визначення квадратних метрів на одну людину, який застосовується в Україні.

2. The dissertation is the first comprehensive study in Ukraine, which examines the constitutional-legal mechanism for the protection of the right to housing as an organic combination of normative, organizational and functional means of human rights activity in the field of one of the most important, natural and inalienable human rights, directly related to its dignified existence and life. The right to housing in the science of constitutional law is considered a right of the second generation, which has a positive character and depends on the economic capabilities of the state in terms of its provision, implementation and protection. However, the modern development of ideas about human dignity, as well as the corresponding transformations in the system of international human rights standards, make it possible to assert a change in the paradigm of the legal nature of the right to housing, recognizing it not only as one of the most important human rights, but also as one on which a number of others directly depend no less important rights, such as: the right to life and health, to respect for private and family life, to safe psychophysiological conditions of existence, to access to infrastructure and cultural objects, etc. The specified aspects determine the need to find new effective mechanisms for the protection of the relevant law, which confirms the special importance of the dissertation research being carried out. The structure of the work consists of three sections and is determined by the need to carry out a scientific analysis of the general characteristics of the constitutional right to housing, its legal regulation and normative guarantees of provision and protection in the modern constitutional law of Ukraine, as well as the definition of the concept and constituent elements of national and international mechanisms for the protection of the right to housing. In the first part of the work, a systematic analysis of the right to housing is carried out, the content of the category "housing" is investigated in the aspect of national and international law, and the general characteristics and constituent elements of the constitutional and legal mechanism for the protection of the human right to housing are determined. The second part of the work examines the peculiarities of the national mechanism for the protection of the right to housing, reveals the main features of extrajudicial forms of protection, and also analyzes the trends in the practice of protection of the right to housing by general courts and the Constitutional Court of Ukraine. Regarding the international system of protection of the right to housing, which was analyzed in the third section of the work, it should be noted that the current state of international legal regulation of the right to housing is represented by the provisions of a number of universal and regional international acts. The work concludes on the need to bring the national legislation into line with the specified international provisions, in

particular, the introduction of "adequate housing" criteria, which are much broader than the current approach regarding the "minimum" definition of square meters per person, which is used in Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Чайковський О. І. Поняття та зміст конституційного права на житло. Південноукраїнський правничий часопис. 2020. №4. С.56-61. DOI <https://doi.org/10.32850/sulj.2020.4.10>
- Чайковський О. І. Конституційно-правові аспекти категорії «житло». Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2020. № 47. Том 1. С. 44-47. DOI <https://doi.org/10.32841/2307-1745.2020.47-1.9>
- Чайковський О. І. Судовий захист конституційного права на житло. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2021. № 3. С.59-83. DOI <https://doi.org/10.15421/392149>
- Чайковський О. І. Умови та принципи реалізації захисту права на житло в Україні. Юридичний вісник. 2021. №3. С.156-162.
- Serhii S. Sviatoshniuk, Liliia O. Bakalo, Oleg V. Bilostotskyi, Serhii F. Gut, Oleg I. Chaikovskiy, Oleksandr M. Zaiets. Legal Mechanisms for Protection of the Rights of Participants in Contractual and Non-Contractual Legal Relations. Cuestiones políticas. Vol. 39 № 71 (2021). P. 147-165. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3971.07> (Web of Science).

Наукова (науково-технічна) продукція: аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0113U00299 0118U001585

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Корчевна Любов Олександрівна
2. Lubov Korchevnaaya

Кваліфікація: д. ю. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аврамова Ольга Євгенівна

2. Olga Avramova

Кваліфікація: к. ю. н., пров.н.с., доцент

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 19485263

Місцезнаходження: вул. Раєвського, буд. 23-а, Київ, 01042, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Академічний

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кройтор Володимир Андрійович

2. Volodymyr Kroitor

Кваліфікація: д. ю. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Левенець Анжела Вікторівна
2. Anzhela Levenets

Кваліфікація: к. ю. н., доцент

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Степанова Тетяна Валеріївна
2. Tetiana Stepanova

Кваліфікація: д. ю. н., професор

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гаран Ольга Володимирівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

Гаран Ольга Володимирівна

Лукашук Світлана Борисівна

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна